सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना स्टार्ट अप योजनेंतर्गत विविध कामगार कायद्यांतर्गत एकत्रित वार्षिक विवरणपत्र सादर करण्यास तसेच निरीक्षणातून सूट देण्याबाबत ...

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०१६/प्र.क्र. २१ /कामगार ९
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ३२
दिनांक : २८ फेब्रुवारी, २०१७

<u>वाचा</u> : १) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१५/प्र.क्र. ७६/कामगार ९ दिनांक २३/०६/२०१५

२) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग शासन निर्णय क्र. श्रसुपो ०१/२०१५/प्र.क्र. २८/कामगार १० दिनांक २३/०९/२०१५

३) केंद्र शासनाच्या श्रम व रोजगार मंत्रालयाचे क्रमांक झेड-१३०२५/३९/२०१५-एलआर सेल दिनांक १२ जानेवारी, २०१६ चे पत्र

<u>प्रस्तावना</u> :

राज्यामध्ये मेक इन इंडिया च्या धर्तीवर मेक इन महाराष्ट्र अभियान राबविण्यात येत असून या अंतर्गत उद्योग क्षेत्राला चालना देण्यासाठी विविध योजना राबविण्यात येत आहेत. या अंतर्गत राज्यातील विविध उद्योगांना त्यांचे लक्ष उत्पादनावर केंद्रीत करण्यासाठी तसेच तपासणी भेटी कमी करण्यासाठी सुधारित स्वयंप्रमाणिकीकरण व एकत्रित वार्षिक विवरणपत्र योजना राबविण्यास शासन निर्णय दिनांक २३/०६/२०१५ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

त्याचधर्तीवर राज्यातील सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना प्रोत्साहन देण्याकरीता व नवीन उद्योजकांना प्रकल्प उभारण्याची संधी मिळावी तसेच राज्यात रोजगार निर्मिती व्हावी यासाठी ज्या सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांची नोंदणी होवून पाच वर्षांपेक्षा जास्त कालावधी झालेला नाही अशा तीन वर्षांच्या आतील सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना चालना देण्यासाठी स्टार्ट अप योजना राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

राज्यामध्ये सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना चालना देण्याच्या दृष्टीने ज्या उद्योगांची नोंदणी होवून पाच वर्षे झालेली नाहीत व उद्योग प्रत्यक्ष कार्यान्वीत होवून तीन वर्षांपेक्षा जास्त कालावधी झालेला नाही तसेच सदर उद्योगाची मागील कोणत्याही आर्थिक वर्षात वार्षिक उलाढाल २५ कोटींपेक्षा अधिक झालेली नाही अशा तीन वर्षांच्या आतील सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांसाठी खालील प्रमाणे स्टार्ट अप योजना राबविण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- उद्योगाची नोंदणी होवून पाच वर्षे झालेली नाही व उद्योग प्रत्यक्ष कार्यान्वीत होवून तीन वर्षांपेक्षा जास्त कालावधी झालेला नाही व ज्यांची कोणत्याही आर्थिक वर्षात वार्षिक उलाढाल रु. २५ कोटींपेक्षा अधिक झालेली नाही अशा **केंद्र शासनाच्या इंडस्ट्रीयल पॉलिसी अँड प्रमोशन विभागाकडे स्टार्ट अप युनिट म्हणून नोंदणी झालेल्या** कोणत्याही सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगास योजनेत सहभागी होता येईल. मात्र सदरहू योजना धोकादायक व अतिधोकादायक उद्योगांना लागू राहणार नाही.
- या योजनेत सहभागी होणाऱ्या सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना खालील कामगार कायद्यांतर्गत स्वयं घोषणा/प्रमाणिकरण पत्र व एकत्रित वार्षिक विवरणपत्र सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट अनुक्रमे अ व ब मध्ये दाखल करता येईल.
  १. उपदान प्रदान अधिनियम, १९७२
  २. इमारत व इतर बांधकाम कामगार (रोजगाराचे नियमन व सेवाशर्ती) अधिनियम १९९६
  ३. आंतरराज्य स्थलांतरीत कामगार (रोजगाराचे नियमन व सेवाशर्ती) अधिनियम १९७९
  ४. कंत्राटी कामगार (नियमन व निर्मुलन) अधिनियम १९७२
- या योजनेत सहभागी होणाऱ्या सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांना पहिल्या वर्षी उपरोक्त कामगार कायद्यांतर्गत करण्यात येणाऱ्या निरीक्षणातून सूट देण्यात येईल.
- त्यानंतर युनिट स्थापीत झाल्याच्या दुसऱ्या वर्षापासून पुढील तीन वर्षापर्यत सदर उद्योगांबाबत विश्वासनीय तथा पडताळणी योग्य लेखी तक्रार प्राप्त झाल्यास अशा युनिटचे निरीक्षण करता येईल. तथापि असे निरीक्षण हे निरीक्षकास त्यांच्या वरिष्ठांच्या मान्यतेशिवाय करता येणार नाही.
- केंद्र शासनाच्या कक्षेतील कामगार कायद्यांबाबत (उदा. भविष्य निर्वाह निधी, कर्मचारी विमा योजना इ.) श्रम सुविधा पोर्टलवरील संबंधीत कायद्यांची स्वयं प्रमाणित विवरणपत्रे संबंधीत यंत्रणेकडे दाखल करावीत.
- सदर योजनेच्या कोणत्याही टप्प्यात उद्योगाने चूकीची माहिती सादर केल्याचे किंवा कामगार कायद्याचे उल्लंघन केल्याचे निदर्शनास आल्यास त्याचे योजनेचे लाभ थांबविण्यात येतील तसेच सदर उद्योग घटक ज्या कामगार कायद्याचे उल्लंघन करेल त्या कायद्यातील तरतूदीनुसार तो कायदेशीर कारवाईस पात्र असेल.

ही योजना हा शासन निर्णय निर्गमित करण्याच्या तारखेपासून अंमलात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in. या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१७०२२८११३१२४८७१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Varsha M Bharose

Digitally signed by Varsha M Bharose
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Deputy Secretary, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=3e1fb27510d815dfa2ea1884eedb57e92914ff13c7358c095d3c03f9593e23d5, cn=Varsha M Bharose
Date: 2017.02.28 11:32:45 +05'30'

(व. मुं. भरोसे)
शासनाचे उप सचिव

प्रत :

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री (कामगार) यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव
५. मा. राज्यमंत्री (कामगार) यांचे खाजगी सचिव
६. मा. राज्यमंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव
७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ३२.
८. प्रधान सचिव (उद्योग/कामगार) यांचे स्विय सहायक
९. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग
१०. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
११. विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, मुंबई
१२. कामगार आयुक्त, कामगार भवन, भूखंड क्र. सी-२०, ब्लॉक इ, बांद्रा कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई ५१.
१३. संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, कामगार भवन, बांद्रा कुर्ला संकुल, मुंबई ५१.
१४. संचालक, बाष्पके संचालनालय, कामगार भवन, बांद्रा कुर्ला संकुल, मुंबई ५१.
१५. सर्व कामगार सह आयुक्त/ उप आयुक्त, प्रादेशिक कार्यालये, कामगार आयुक्तालय
१६. सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१७. निवडनस्ती

परिशिष्ट “अ”

Self-Declaration

I/We, Mr./Miss. ____________________ of <entity name> address ___________________hereby certify that I/We am/are the authorized representative of the Occupier/ Proprietor/ Partner/ Director/ Employer/ Principal Employer/Contractor of the establishment/ factory/entity. The Registration Number of the entity is ____________. We have been recognized by DIPP as a “Startup” and the startup recognition number allotted by DIPP is _______________. The Date of starting manufacturing / business / services is …. The annual turnover of our establishment is / expected to be (for new establishment of current year) less than Rs.25 crore per annum.

I/We hereby certify that the above mentioned establishments/ factories /entity have fully and correctly complied with the all provisions of and the rules made thereunder during the year _________________, including the following :

a) Payment of Gratuity Act, 1972

	Section/ Rule No.	Section name	Yes/No/NA
	4(1)	Payment of Gratuity	
	4(2)	Payment of Gratuity	
	4A.(1)	Compulsory Insurance	
	4A.(3)	Compulsory Insurance	
	4A.(5)	Compulsory Insurance	
	6(7)	Safe custody of nomination	
	7(2)	Determination of the amount of gratuity	
	7(3)(3A)	Determination of the amount of gratuity	
	7(4)(a)	Determination of the amount of gratuity	
	R-3	Notice of opening, change or closure of the establishment.	
	R-4	Display of Notice	
	R-20	Display of Abstract of the Act and Rules	

b) The Inter State Migrant Workmen (Regulation of Employment and conditions of Service) Act, 1979

	Section/ Rule No.	Section name	Yes/No/NA
1	4(1)	Registration of certain establishment/ licensing of Contractor (Sec. 8)	
2	6	Prohibition against employment of Inter-State migrant workmen without registration	

3	12	Duties and Obligations of Contractor	
4	13	Wage rates and other conditions of service of inter-state migrant workman	
5	14	Displacement of allowance	
6	15	Journey allowance etc.	
7	16	Other facilities	
8	17(1)	Responsibility for payment of wages	
9	17(2)	Responsibility of payment of wages	
10	17(3)	Responsibility of payment of wages	
11	21	Inter State Migrant Workmen to be deemed to be in employment from the date of recruitment.	
12	23	Registers and other records to be maintained	
13	R-54	Display of Abstracts and Rules	
14	R-55	Display of Notices	

c) The Building and Other Construction Workers (Regulation of Employment and Conditions of Service) Act. 1996

	Section/ Rule No.	Section name	Yes/No/NA
1	7(1)	Registration of establishment	
2	7(2)	Registration of establishment	
3	7(4)	Registration of establishment	
4	12	Registration of Building Workers as Beneficiaries	
5	13	Issue of Identity Cards	
6	14	Contribution of Building Workers	
7	28(1)	Hours of Work, Welfare Measures and other conditions of service of building workers.	
8	29	Wages for overtime work	
9	30(1)	Maintenance of registers and records	
10	30(2)	Maintenance of registers and records	
11	31	Prohibition of employment of certain persons in certain building or other construction work	
12	32	Drinking water	
13	33	Latrines and urinals	
14	34	Accommodation	
15	35	Crèches	
16	36	First-aid	
17	38	Safety Committee and safety officers	
18	39(1)	Notice of certain accidents	

19	44	Responsibility of employer	
20	45	Responsibility for payment of wages and compensation	
21	46(1)	Notice of commencement of building or other construction work	
22	46(2)	Notice of commencement of building or other construction work	
23	R-241	Issue of wage book, service certificate	

d) The Contract Labour (Regulation and Abolition) Act, 1970

	Section/ Rule No.	Section name	Yes/No/NA
1	7(1)	Registration of certain establishment/ Licensing of Contractors (S. 12)	
2	9	Effect of non-registration	
3	10	Prohibition	
4	16	Canteens	
5	17	Rest rooms	
6	19	First-aid facilities	
7	20	Liability of principal employer in certain cases	
8	21	Responsibility for payment of wages	
9	29	Registers and other records to be maintained	
10	R-79	Display of Notices/Abstracts and Rules	

I/We hereby certify that the above facts are true to the best of my/our knowledge and belief and I/we understand that I/we subject myself/ourselves liable for the legal prosecution in the event that the above facts are found to be false.

I /We agree that in case of any noncompliance/ violation under the respective law covered under Self Declaration/Certification, I/we will be responsible for any consequences arising as per the provisions of respective laws. The decision of the authority will be final in this regard.

I/We agree to furnish proof of such compliances as and when required by the respective authorities.

Signature
(Name & Designation of Authorized Officer)

परिशिष्ट "ब"

FORM FOR CONSOLIDATION ANNUAL RETURN TO BE SUBMITTED BY OCCUPIER/PROPRIETOR/PARTNER/DIRECTOR/EMPLOYER/PRINCIPAL EMPLOYER/CONTRACTOR FOR COMPLIANCE OF LABOUR LAWS

I/we , Mr./Mrs./Miss.______________________________ hereby certify that I/we am/are the Occupier/Proprietor/Partner/Director/Employer/Principal Employer/Contractor of the <entity name>whose identification and general details are as follows. I/we hereby certify that my/our establishments/factories have fully and correctly complied with the following labour laws under the Scheme and the status of compliance of following labour laws and annual return of my/our establishments/factory during the year _____________________ is as under.

1. The Contract Labour [Regulation & Abolition] Act, 1970 and the Rules made there under,
2. Payment of Gratuity Act, 1972 and the Rules made there under,
3. Inter State Migrant Workmen [Regulation of Employment and Conditions of Service] Act, 1979 and the Rules made there under,
4. The Building and Other Construction Workers (Regulation of Employment and Conditions of Service) Act. 1996

Note: Wherever not applicable write N/A.

1.	Name of establishments/factory and its postal address and location. Contact No., e-mail Id.	
2.	Name and address of Occupier/ Proprietor/partner/director/employer/ principal employer/contractor. Contact No., e-mail Id.	
3.	Start up Recognition Number	
4.	Name of the manager responsible for supervision and control, if the employer is a contractor. Contact No., e-mail Id.	
5.	(i) Nature of business, industry or trade or occupation carried on by the employer (ii) Date of commencement of business, industry, trade or occupation	

6.	Employer's No. ESI/EPP/Welfare Fund/PAN No. if any.	
7.	No of regular workers employed during the year.	
8.	No of employees (staff and officers)	

CATEGORY

	Highly Skilled	Skilled	Semi-skilled	Unskilled
Male				
Female				
Total				

1. Contractor Labour (Regulations and Abolition) Act, 1970 and the Rules made there under (if applicable)

a)	Registration No. of Principal Employer.	
b)	No. of contract workers employed during the year, No.of contractors	
c)	No. of contractors who have obtained the licences.	
d)	Details in respect of each contractor	

r. No.	Name & Address of the contractor	Nature of work carried out	No. of contract labourers engaged	Duration of the contract	
				From	To

2. Payment of Gratuity Act, 1972 & Rules 1972 and the Rules made there under

a)	Amount of gratuity paid during the financial year.	
b)	No. of employees to whom the gratuity is paid.	
c)	If gratuity is not paid, reasons thereof. (forfeited or otherwise)	

3. Interstate Migrant Workmen [Regulation of Employment & Condition of Service] Act, 1979.and the Rules made there under (If applicable)

a)	No. of Contractors	
b)	No. of inter-state migrant workers employed.	
c)	Duration of employment.	
d)	Nature of work.	
e)	Recruitment licence No. of parent State [photocopy may please be submitted]	

Details of contractor

Name and address of the contractor	Period of Contract		Nature of work	Maximum number of workers employed by each contractor (interstate)	Number of days worked	Number of mandays worked
	From	To				
1	2	3	4	5	6	7

4. The Building and Other Construction Workers (Regulation of Employment and Conditions of Service) Act. 1996 (if applicable)

a)	No. of construction workers employed.	
b)	Total number of days during the year on which building workers were employed.	
c)	Maximum number of building workers employed on any day during the year.	
d)	Nature of work (mention type of constructions)	
e)	The number of accidents that took place during the year as under: (a) The total number of accidents. (b) The number of accidents-resulting in disablement of building workers for less than 48 hours, the number of building workers involved and the number of man-days lost. (c) The number of accidents resulting in disablement of building workers beyond 48 hours, but not resulting in any permanent, partial or permanent total disablement, the number of	

	building workers involved, and the number of man-days lost on account of such accidents. (d) The number of accidents resulting in permanent partial or total disablement, the number of building workers involved and the number of man-days lost on account of such accidents. (e) The number of accidents resulting in deaths of building workers and the number of resultant deaths. (f) Total compensation : (No of workers- Amount paid Rupees)	

Certified that the above information is correct to the best of my knowledge and as per available office records.

Signature
(Name & designation of Authorized Officer)